

**VAN
OUDE MENSEN,
DE DINGEN DIE
VOORBIJGAAN**

COUPERUS

Hertaling Michelle van Dijk

Van oude boeken, de dingen die voorbijgaan...
...of toch niet? Couperus in hertaling

HSN-conferentie 2019

#hsn33 #hertaling #Couperus @vdijkmichelle

COUPERUS

Hertaling Michelle van Dijk

Couperus hertalen?
Hoe moeilijk is Couperus?!

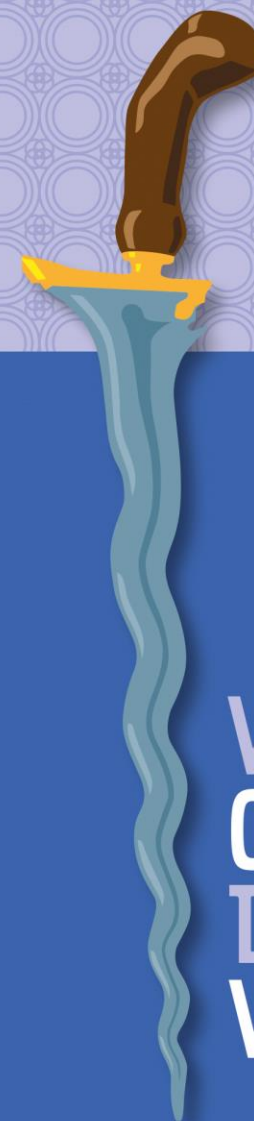
Vertaal deze zin...

Als van een tepékong hing de gezakte boezem in twee golven op de formidabele golf van de buik, en die rond getrokken ommelijnen gaven haar een afgodische statigheid, zo als zij nu recht zat, met haar strak boos mandarijnengezicht; aan de lange lellen der oren twee kolossale brillanten, die haar hel bruskjes omschitterden en niet schenen te behoren bij haar toilet – de ruime flanellen zak – maar meer bij haar eigen wezen, zo als een juweel, dat men in een idool heeft geïncrusteerd.

Haar uitgezakte boezem hing in twee golven op de formidabele golf van haar buik, als bij een Chinese god. Haar ronde omtrek gaf haar de statigheid van een afgod, zoals ze nu rechtop zat met haar strakke, boze Chinezengezicht. Aan haar lange oorlellen hingen twee kolossale briljanten die om haar schitterden, fel en licht. Ze leken niet te passen bij haar kleding, de ruime flanellen zak, maar meer bij haar eigen wezen, zoals een juweel dat men in een afgodsbeeld heeft geplaatst.

**LOUIS
COUPERUS**

Hertaling Michelle van Dijk

**VAN
OUDE MENSEN,
DE DINGEN DIE
VOORBIJGAAN**

Uitgeverij kleine Uil

COUPERUS

Hertaling Michelle van Dijk

Later meer 'moeilijke' woorden!

Ach, als ze het **verhaal** maar
begrijpen...

Daar was niets te zien, dan
wat de Oude Vrouw er zag,
en duidelijk zag, oprijzen
voor haar oude ogen, er
oprijzen zag in een
paroxysme van de jaren lang
haar overstelpende
wroeging...

Moeder! Moeder! riep Daan
Dercksz.

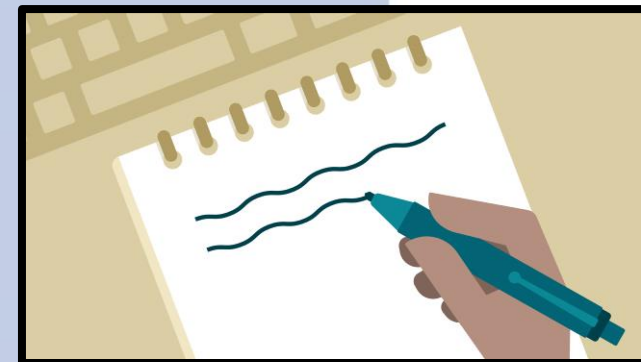
Nóg staarde zij, maar zij
begreep, dat hij niet was de
materialisatie van wat zij zo-
even gezien had, begreep zij,
dat hij een zoón was, die
geleek op de vader.

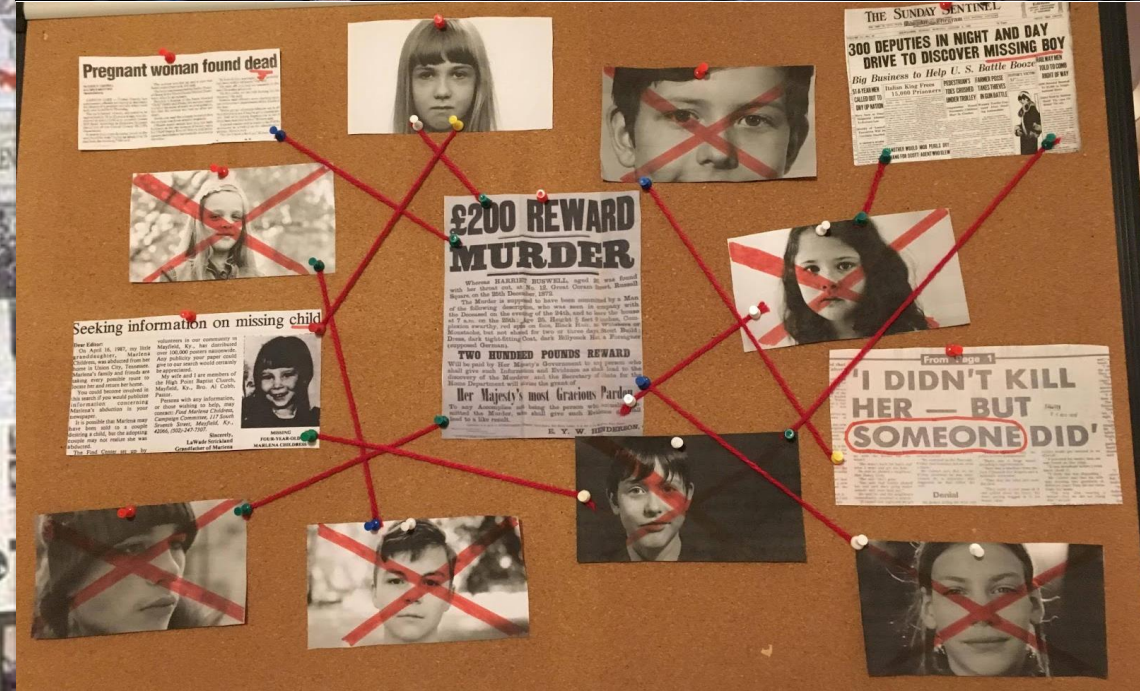
COUPERUS

Hertaling Michelle van Dijk

affaires, mislukte verlovings en ongelukkige
huwelijken, chantage, moord, geheimen,
fantasieën, geloofsfanatici, dotjes van baby's,
ziekte, pijn, jaloezie, spoken... IN DE KLAS!

Lesidee 1: Het coldcase-team

Lesidee 2: Het socratisch gesprek

Trouwen of
samenwonen?

Kan een relatie/huwelijk
beter uit vriendschap of
uit lust groeien?

Is de neiging tot
misdaad erfelijk?

Is een slecht
huwelijk erfelijk?

Bestaat het
noodlot?

Wie/wat
bepaalt jouw
karakter?

Waarom hebben
mensen geheimen?

Moet je het
verleden laten
rusten?

Hoe zuiver je
je geweten?

jong
 kon
 v
 r
 o
 u
 w
 z
 o
 n
 w
 e
 e
 r

[illegible]

- geen voetnoten

- wel een literaire ervaring

- rond 1900

Haar uit **tepekong** m hing in twee golven op
de formidabe **gen** van haar buik, als bij een
Chinese god. Haar ronde o **mandarijnen-**
gezicht
statigheid van een afgod, zoals ze n **rechttop** zat
met haar strakke, boze **Chinezengezicht**. A
haar lange oorlellen l **twee kolossale**
briljanten die om **toilet** **uen, fel en licht**. Ze
leken niet te passen bij haar **kleding**, de r **idool**
geïncrusteerd meer bij haar eigen wezen
zoals **juweel** dat men in een **afgodsbeeld** heeft
geplaatst.

**LOUIS
COUPERUS**

Hertaling Michelle van Dijk

**VAN
OUDE MENSEN,
DE DINGEN DIE
VOORBIJGAAN**

Uitgeverij kleine Uil

kapotje	broques	bibelots
starrelden	lispen	gommeux
versneukerden	antipathiek	naakt (kaal, leeg)
oppasser (bewaker)	digereren	pleisters (gipsbeelden)
oppassen (zich gedragen)	vel, buis	kapel
mitaines, glacé's	cauchemar	statesque
bonhomie	trouvère	puilende ogen
germains	efemere	gerecipieerd
zich menageren	pelerine	bottines
commun	in stee van	paradis
fatidiek	cerebraal onanisme	leperd
inert	basiliken	vigilante
	facheux-troisieme	

gezakte

Haar uitgezakte boezem hing de le gol van

ronde
ommelijnen

van haar buik, als bij een

een afgodische
statigheid

Chinese god. Haar ronde omtrek gaf haar de

recht

statigheid van een afgod, zoals ze nu rechtop

strakke, boze Chinezengezicht. Aan
boos

haar lange oorlellen hingen twee ... lossale

lellen der
oren

en die om haar schitterden, fel en licht. Ze

leken niet te passen bij haar kleding, haar
omschitterden

flanellen niet schenen haar eigen wezen,

te behoren

zoals een juweel dat men in een afgodsbeeld heeft

geplaatst.

COOPERUS

Hertaling Michelle van Dijk

VAN
OUDE MENSEN,
DE DINGEN DIE
VOORBIJGAAN

Uitgeverij kleine Uil

of = alsof

om = vanwege / door

uitgaan = weggaan, naar buiten gaan óf uitgaan

snorren = snor

meerdere dingen = belangrijkere dingen

gemarteld van = gemarteld door

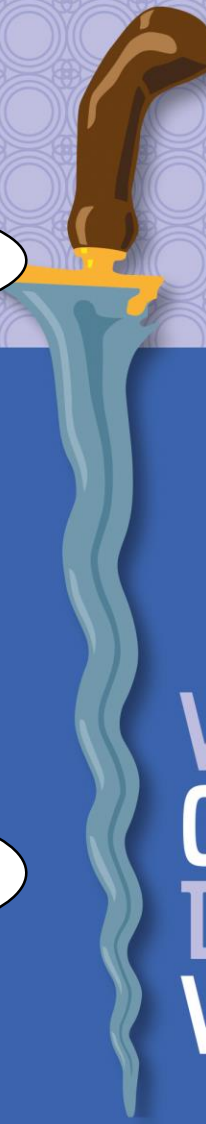
gedrukt = bedrukt, belast, bezorgd, *gestrest*

hen of hun

telegraferen (aan) (naar)

Wat doet er dat toe?

Haar **uitkomma** n hing in twee golven op de formidabe golf van **haar** buik, als **bij** een **Chinese god**. Haar **ronde omtrek** **puntkomma** statigheid van een afgod, zoals ze nu rec **op** zat met haar **strakke, boze** **Chinezengezicht**. Aan haar lange **oorlellen hingen** twee kolossale briljanten die **om haar schitterden, fel en licht**. Ze **leken** niet te **passen** bij haar **kleding**, de **komma** flanellen zak, maar meer bij haar eigen wezen, zoals een juweel dat men in een **afgodsbeeld** heeft **geplaatst**.

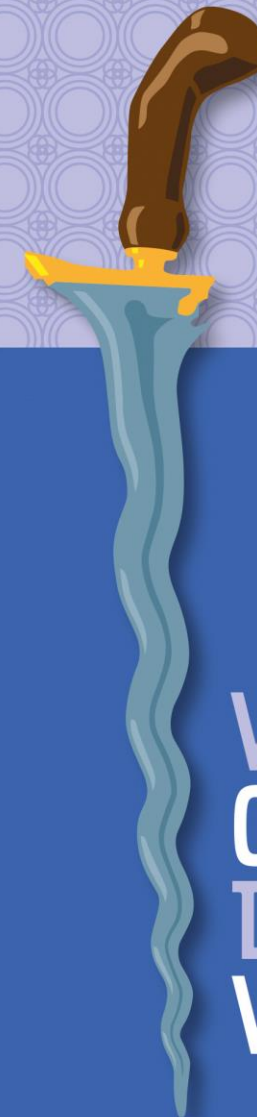

**LOUIS
COUPERUS**
Hertaling Michelle van Dijk

**VAN
OUDE MENSEN,
DE DINGEN DIE
VOORBIJGAAN**

Uitgeverij kleine Uil

Haar **uitgeza** **stond vooraan**
in de zin golven op
de formidabele golf van **haar** buik, **[als bij een**
Chinese god]. Haar **ronde omtrek** gaf haar **de**
statigheid van een afgod. **Ze leken** zat
met haar **strakke**, **die haar hel bruskjes**
omschitterden
haar lange **oorlellen hingen** twee **ossale**
briljanten **[die om haar schitterden, fel en licht]**.
Ze leken niet te **passen** bij haar **kleding**, de ruime
flanellen zak, maar meer bij haar eigen wezen,
zoals een juweel dat men in een **afgodsbeeld** heeft
geplaatst.

LOUIS
COUPERUS

Hertaling Michelle van Dijk

VAN
OUDE MENSEN,
DE DINGEN DIE
VOORBIJGAAN

Uitgeverij kleine Uil

zinsbouw:

- ‘Enige dochter, had zij als jong meisje, door de tantes IJsselmonde, kunnen uitgaan in wat betere kringen, dan de al te Indische van haar vaders familie, voorzover die kring bestond, want de familie was obscuur (...).’
- Menno ter Braak: ‘welk een merkwaardig mengsel van pose en echtheid is op zichzelf al deze bij Couperus zoo veelvuldig voorkomende constructie van het lijdend voorwerp achter het werkwoord!’
 - ‘Zij voelde knikken haar knieën.’
 - ‘Een groep van mensen, die droegen een lijk.’

‘aanvoegende wijs’ in de vorm van verleden tijd, waar wij nu een tegenwoordige tijd of een vorm van ‘zouden’ gebruiken.

- ‘U moest niet altijd zo werken.’ (U zou niet altijd zo veel moeten werken.)
- ‘Ze moest niet overdrijven.’ (Ze moet niet overdrijven.)
- ‘...een mormel aan wie hij toch geen cent naliet.’ (...aan wie hij toch geen cent zou nalaten.)

Meer vragen?

- *Uitgeverij kleine Uil*
- www.michellevandijkschrijft.nl

